www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 59. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го БЕРЕЗНЯ 1950. No. 59. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 14, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen {4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЛАДЖ ВЗИВАЄ ДО СКИНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ТИРАНІЇ З НУТРА

Ню Йорк, 12 березня. — Конгресмен Джан Дейвис Ладж, республиканець з Конетикат, у промові у Йорквил Касіно на зібранні мадярів для відсвяткування революції Кошута проти Австрії в 1848 р., зосередив свою увагу на теперішню тиранію в Совєтах. Він ствердив, що теперішні зусилля нашої країни „не є вистачальні щоб зберегти від знищення Західну цивілізацію" й тому візвав до зорганізування „фронту для внутрішнього наїзду в Росії". Такий рух Ладж схарактеризував як „війну для перевороту" ("war of subversion").

„Тепер ми зайняті боротьбою за збереження нашого існування; перед нами стоїть загроза, що як ми програємо холодну війну, то нас жде неволя або смерть. Ми маємо не тільки право, але й святий обовязок боротися на полі свободи й на фронті внутрішньої агресії з таким геройством і з такими помислами, як це робили наші вояки на фронтах проти зверхньої агресії. Комуністи ведуть таку боротьбу всіми засобами за виїмком цього, що називаємо війною. Ми мусимо робити те саме". Дальше сказав ще Лодж:

„Під теперішню пору війни за скинення тиранії ми повинні запалити вогонь американської пропаганди, зродженої стратегією, опертої на фактах і правді. А про міжнародну радісву програму, яку веде уряд, сказав конгресмен: „мені здається, що „Голос Америки" має жабу в своїм горлі".

„Треба бути вартим волі" каже адмірал Денфілд.

Бостон. — Американці мусять 'показати перед цілим світом, що вони є гідні спадкоємці волі" сказав адмірал Луїс Е. Денфілд, уступивший голова морських операцій у промові з нагоди святкування „Дня Евакуації" з 17 березня 1776 р. „Від того дня ми мали багато ворогів і вони. Під теперішню пору небезпека війни їде на двох конях: на тиранії й безбожництві. Люди, які поширяють засади безбожництва, атакують кожну установу, яка зробила Америку сильною. Вони навіть не признають нам права бути нацією тому, що людина в нашій системі має релігійну й політичну волю... Нам не треба боятися фізичного насилля таких людей. Єдина небезпека для нас лежить в нашім діянні. Тому нам не вільно здавати ні одної з наших свобід під одною чи другою заслоною, коли ми здобули їх у боротьбі.

МІГРАЦІЯ ТРУДОВОГО НАСЕЛЕННЯ НА СЕЗОН.

Оклагома Ситі. — Урядовці Служби Праці Злучених Держав на окружній конференції випрацювали плян перевоження 188,000 людей на сезонову працю до 20 центральних стейтів. Робітників мали б перевозити що три дні підчас сезону на збирання ягід і інших короткотривалих робіт. Робітників будуть перевозити з таких стейтів, де є їх надмір до таких стейтів, як Луїзіяна, Арканзо, Мизури Оклагора, Ілиной Індіяна. У двох останніх стейтах їх будуть затруднювати при городині і приладжуванні її до бляшанок.

ПРЕЗИДЕНТ ВИХАВ НА ФЛОРИДУ.

Президент Труман находиться тепер на яхті Вилйем Лейв, який везе його на малі вакації до Кій Вест, у Флориді, де находиться його вакаційний „Білий Дім". Він має забагато ваги на свій вік і лікарі дораджують йому переводити вправи для зниження ваги. Подорож морем може набавити президента морської недуги, а це в свою чергу може причинитися до зменшення ваги й тому лікарі дорадили президентові виїхати туди яхтом. Подорож буде тривати чотири дні. На вакаціях президент лалишив кілька законопроєктів, які будуть внесені в Конгресі. Проєкти оперті на дорученні комісії Гувера для зменшення видатків федерального уряду.

Мабуть з нагоди виїзду президента на вакації конгресмен Рой О. Вудруф, республіканець з Мишиген, обрахував платню й інші побори президента та безплатні услуги, які він дістає від федеральних установ та різних підприємств у часі подорожей і прийшов до висновку, що президент Злучених Держав є найкраще платним урядовцем на світі. Вартість платні й услуг виносить до $3,000,000 річно. Платня президента виносить тепер $100,000 річно, а від неї він платить $40,000 федерального податку. Крім того він дістає $50,000, на видатки без обовязку плачення податку. Разом „чистого" має президент $110,000 річно. Колишній президент Герберт Гувер доручував підвишку платні для президента, опираючись на своїм досвіді. Він каже, що коли й додаток на видатки в сумі $25,000 не вистачали президентові на приймання гостей у Білому Домі і він мусів покрити ці видатки з власної платні.

300,000 ОСІБ НА ВПРАВАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ.

Вашингтон. — Найбільші у мирні часи вправи Краєвої Гвардії підготовляє команда цієї ділянки оборони на найближчі вакації. У вправах мають узяти участь 300,000 мужви й офіцерів. Вони будуть уживати зброї найновішого типу, а їх будуть наглядати офіцери з правильної армії. Для вправ призначено табори по різних стейтах, а збірку будуть переводити на лад воєнної мобілізації. У вправах візьмуть участь разом 27 дивізій інфантерії й машинових відділів.

ГЕЛІОПЛЯН МАЙЖЕ ГОТОВИЙ.

Особистий літак, званий геліопляном, вже майже готовий до сідання на прилюдну службу. Є це літак з 4 сидженнями і побудований з усяки можливими забезпеками для вжитку приватних осіб на такий лад, як тепер вживають автомобілів. Його винайшли професори: Отто Копен з Інституту Технології Массачусетс і д-р Лінн Болінджер з Гарвард Бизнес Скул. Після переведення кінцевих вправ геліоплян буде переданий на масовий виріб у фабриці Аеронка в Огайо.

ПОЧАЛАСЯ КОНТРОЛЯ У. Н. С.

В понеділок, дня 13-го березня, почалася контроля діловодства, майна і організаційного життя Українського Народного Союзу. Контролю переводить в приміщеннях Головного Уряду УНСоюзу в Джерзі Сити, 81-83 Ґренд Стріт, Головна Контрольна Комісія в складі: Дмитро Капітула з МекАду, Па.; Володимир Гірняк з Торонто, Онт., Канада; д-р Амвросій Т. Кібзей з Дітройту, Міш.; Іван В. Іванчук з Дідройт, Міш.; та Степан Куропась з Шикаґо, Ілл.

СОВЄТИ ЗМАГАЮТЬ ДО ПОДІЛУ СВІТУ

Вашингтон, 12. березня. — Урядовці Злучених Держав прийшли до висновку, що Совєтський Союз робить тепер нові зусилля наладнати „сфери впливів" зі Злученими Державами. Експерти стверджують, що Совєти: 1. Змагають до усунення впливів Західних держав з усіх країн комуністичних сателітів; 2. дійти до порозуміння зі Злученими Державами, щоб поділити світ на дві частині: одну, яка має остатися під впливом комуністів і до нього зараховувати теж Китай і Югославію, а другу залишити для Західного світу під впливами Злучених Держав з таким наміром, щоб Західний світ не мав доступу до комуністичної половини. Щоб це осягнути Совєти роблять натиск на Злучені Держави, Францію й Великобританію, щоб вони позабирали свої посольства з сателітських країн. Тоді Совєти проголосили б перед світом засаду, що капіталістичний світ і комуністичний можуть існувати один побіч одного. Коли це станеться, тоді Східна Німеччина буде прилучена до Совєтів і буде створена одна комуністична федерація від Німеччини до Пацифіку.

Американські урядовці не погоджуються на таку совєтську концепцію, бо вважають, що вона була б тільки тимчасова. Совєти використали б передишку на сконсолідування своїх нових набутків, а щойно потім вийшли б з новими предявленнями. Крім того ціла совєтська концепція противиться ідеї Обєднаних Держав. Уряд передумує засоби, як змобілізувати прилюдну опінію Америки проти такої совєтської тактики.

ЖИДИ НАРІКАЮТЬ НА ВИНИЩУВАННЯ ІХНІХ БРАТІВ В РОСІЇ.

Асбері Парк, Н. Дж. — На закінчення триденної конференції Жидівський Робітничий Комітет оклав звіт з положення жидів під совєтським режімом. Із звіту, опертого на газетних вістях з під-совєтських країн і різних документах, привезених потайки з Росії, виявляється, що жиди під Совєтами засуджені на цілковите винищення. Звіт вказує подрібно на затії проти жидів у Росії, Польщі, Румунії, Угорщині й Чехословаччині. Кількість жидів у тих країнах виносить два з половиною мільйонів і всі вони засуджені на загибіль разом з жидівською культурою. Вже від довшого часу переводиться масова депортація жидів на Сибір з України, давнішої Східної Галичини, Буковини, Бесарабії й Балтійських країн. Жидівська Робітнича Конференція проголосила саме апель до цивілізованого світу за рятунок жидів від загибелі.

ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО ЗПЕРЕД ПІВЧВАРТА ТИСЯЧІ РОКІВ.

Археологічна виправа університету Пенсилвенія й Шікаґо проголошує, що їм удалося відчитати клинове письмо, вирите на цеглах у 1850 році перед народженням Христа в Іраку. У відчитанім документі описаний суд над трьома мужчинами й однією жінкою за вбивство. Мужчин засуджено на смерть, жінку звільнено. Тодішнє населення Іраку становили сумерійці. Процес сідбувся в місті Ніппур, у віддалі сто миль на південь від теперішнього Багдаду. У цій околиці переводить розкопи спільна археологічна виправа обох згаданих університетів.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В НЮ ЙОРКУ ВШАНУВАЛА РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА

Ню Йорк, 13 березня. — Українська громада Ню Йорку вшанувала вчора роковини Тараса Шевченка Святочним Концертом, що відбувся ввечорі в авдиторії Стайвесант Гайскул та з участю понад 1,000 осіб. Глибоку змістом святочну промову виголосив проф. д-р М. Шлемкевич, деклямації виголосили І. Колосів і Т. Позняківна, а в концертовій програмі виступили два хори і солісти. Хор з Ансонії, під керівництвом К. Цепенди, відспівав С. Воробкевича „Думи мої", Давидовського „Розрита могила", Н. Вахнянина „Садок Вишневий" та Воробкевича-Людкевича „Огні горять". Хор „Боян", під проводом проф. І. Недільського, відспівав К. Стеценка „Заповіт", започатковуючи ним Свято, та, в другій частині програми, Н. Роздольського: „Сонце заходить", М. Волошина „Чого мені тяжко" і М. Гайворонського „Ой у саду". Зі сольовими точками виступили: сопран Л. Крушельницька, що відпівала М. Лисенка „Ой люлі", та К. Стеценка „Плавай, плавай"; тенор В. Баранський виконав М. Лисенка „Мені однаково" та О. Нижанківського „Минули літа". На фортепіяні акомпаніювали Л. Вахнянин та Е. Чапельська. Солістами в хорі виступали Ю. Тимченко, П. Тимченко, З. Мягкий та В. Мриглоцький. Декорації приготовив С. Гординський. Подібно як виконання програми, так і публика на залі стояли під знаком „свіжої крови". Свято, яке започатковано американським і закінчено українським гимнами, пройшло з повним успіхом.

МОНАРХІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ЕСПАНІЇ.

Мадрид, 13 березня. — В поодиноких містах Еспанії відбулися вчора Богослуження і маніфестації вчесть поляглих в громадянській війні монархістів.

В АНГЛІЇ ТРАПИЛАСЯ НАЙБІЛЬША ПОВІТРЯНА КАТАСТРОФА

Лондон, 13. березня. — Вчора трапилася у Валії найбільша в історії катастрофа пасажирського літака, жертвою якої впало 80 осіб: 73 чоловіки і 7 жінок. Врятувалось тільки три особи. Літак, що його винаймили ентузіясти спорту в цілях подорожі до Дубліну в Ірляндії, відкіля він вже вертався, належав до типу Брітіш Авро Тудор, що вже зареєстрував 54 нещасливі випадки і який з тих причин був знятий з публичного вжитку. В додатку, на літаку було шість пасажирів більше, ніж передбачено для сили літака. Він розбився недалеко аеродрому в Кардіф, куди летів. Ведеться слідство для встановлення причин катастрофи.

ПЕРШИЙ ВИСТУП БАЛЕТНОЇ ШКОЛИ В. ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 13 березня. — Минулої суботи, дня 11-го березня, нововідкрита балетна школа Валентина Переяславець дала в авдиторії св. Юра свій перший публичний виступ, виставивши балетну одноактівку „Чародійна паличка" та поодинокі балетні точки. Цей оригінальний і під мистецьким оглядом знаменитий виступ започатковує нову ділянку в наших імпрезах.

ТАНЦЮВАЛЬНА ІМПРЕЗА НА КУЛЬТУРНІ ЦІЛІ

Ню Йорк, 13 березня. — Українське Танцювальне Товариство під керівництвом Івана Фліса і Джорджа Васильціва влаштувало вчора знамениту танцювальну імпрезу, дохід з якої призначений був на культурний фонд Св. Юра. В імпрезі, що відбулася в пополудневих годинах в залі Фешин Дизайн Інституту, взяло участь поверх 60 танцюристів з народженої тут української молоді. В програмі було 18 традиційних українських народних танців, що давали прекрасний образ цеї ділянки української культури. Під час імпрези промовив о. ігумен В. Пащак, підкреслюючи вклад і працю місцевої американсько-української молоді для української культури на цій землі. Бесідник зокрема закликав український загал вважати своїм обов'язком відвідувати і брати участь в усіх українських національних і культурних імпрезах, без огляду на те, хто і яка група чи організація їх влаштовують, за вийнятком комуністів. Приявних на імпрезі біля 1,000 осіб. Знамениті пояснення до поодиноких танців давав Джордж В. Дранс в англійській мові, підкреслюючи зокрема історію та високу культуру українських танців. Змістовну промову до молоді виголосив Іван Фліс. Показ та вияснення української національної ноші давала Дженні Козік.

ЩЕ ОДНА ВИБОРЧА КОМЕДІЯ В СОВЄТАХ

ПОНАД 99% ГОЛОСУЮЧИХ; ВСІ ГОЛОСУВАЛИ НА СТАЛІНА.

Москва, 13 березня. — В цілому Совєтському Союзі відбулися вчора „вибори" до Верховної Ради СССР. Ця чергова виборча комедія відбулася з традиційною програмою, яку вже всі знають на пам'ять. У „виборах" взяло участь понад 99% управнених і всі вони віддали свої голоси на кандидатів „сталінського бльоку большевиків і безпартійних". Інших кандидатів не було. Їх вже давно розстріляли, запроторили на Сибір або „перевиховали". Перед виборами відбулися виступи поодиноких большевицьких головачів, але на них не звернено більшої уваги, чекаючи на виступ самого „вождя" — Сталіна, головно закордоном. Але Сталін цим разом розчарував навіть закордон, бо хоча він був практично єдиним кандидатом, то перед виборами він навіть рота не відкрив. Проте, його „вибрали", та ще й з „ентузіязмом". Вибори в Совєтах є тільки повторенням старої комедії і не мають жадного практичного значення ані для внутрішньої ані для закордонної політики.

57.6% БЕЛЬГІЙЦІВ БАЖАЮТЬ ПОВОРОТУ КОРОЛЯ.

Брюсель, Бельгія, 13 березня. — 57.6% бельгійців висловилися вчора в користь повороту короля Леопольда III., що від війни перебуває в Швайцарії на „добровільному вигнанні". Згідно з ухвалою парляменту вчора відбувся в цілій країні плебісцит в якому взяло участь 5,085,253 осіб. З того 2,933,382 віддали свої голоси в користь короля, 2,151,-881 проти нього а 151,477 віддали порожні картки. Голосування було обов'язкове. З огляду на відносно малу перемогу короля, в поінформованих колах сумніваються в можливість його повороту, що ще й після плебісциту залежить від окремої ухвали парляменту. Справа мала б бути остаточно вирішена вже в найближчому часі.

ЗАПОВІДАЮТЬ НАЦІОНАЛІСТИЧНУ КОАЛІЦІЮ В НІМЕЧЧИНІ.

Франкфурт, 13 березня. Місцеві і закордонні спостерігачі заповідають, що поодинокі націоналістичні групи в Західній Німеччині почали рух за створенням коаліційного бльоку при найближчих виборах до краєвих парляментів, що опісля матиме рішальний вплив теж на вибір нового федерального уряду. Стверджується, що скрайньо праві течії в Німеччині в останньому знову здобувають більшу популярність, з огляду на своє непримириме ставлення до Совєтів та на свою опозицію до французької розв'язки проблеми Саарщини.

В ІТАЛІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ЗАХОПЛЮВАННЯ ЗЕМЛІ.

Рим, 13 березня. — Не зважаючи на ухвалу італійського парляменту минулої п'ятниці про парцеляцію 150,000 акрів землі в районі Калябрії, самочинне захоплювання земельних посілостей безземельними селянами там продовжується. В поодиноких випадках доходить при цьому до зударів між поліцією і селянами. Комуністи зі свого боку намагаються використати це положення для своїх політичних цілей.

ГРЕЦЬКІ ЛІБЕРАЛИ ДОМАГАЮТЬСЯ КОАЛІЦІЙНОГО УРЯДУ.

Атени, 13 березня. — У висліді останніх виборів, різні відлами грецьких ліберали звернулися тепер до короля Павла з окремим меморіялом, пропонуючи йому створення уряду коаліційного центру, з ген. Плястірасом на чолі. На всіх 250 місць в грецькому парляменті чотири ліберально-соціялістичні партії здобули 130 місць, отже абсолютну більшість. З поодиноких партій найбільше місць, бо 54, здобула партія популістів Константина Цальдаріса. Король може здержатись зі своїм остаточним рішенням щодо премієрства і уряду ще до 30 березня, коли нововибраний парлямент збереться на свою першу сесію.

ФРАНЦУЗЬКИЙ МІНІСТЕР ОБОРОНИ ДОМАГАЄТЬСЯ ПАКТУ З АМЕРИКОЮ.

Париж, 13 березня. — В цьому тижні на порядку французької Національної Асамблеї опиниться справа ратифікації двобічного французько-американського договору в справі американського постачання зброї цій країні в рямках Атлантійського Пакту. З гарячою піддержкою того договору виступив вчора французький міністер оборони, Рене Плевен, стверджуючи, що без американської допомоги французька армія була б здана майже виключно на виряд і озброєння з минулої війни.

ЄГИПЕТСЬКИЙ КОРОЛЬ ГЕНЕРАЛОМ БРИТАНСЬКОЇ АРМІЇ.

Каіро, 13 березня. — Єгипетський король Фарук прийняв вчора почесну рангу генерала британської армії, запропоновану йому в імені короля Юрія. Це матиме велике символічне і практичне значення для охорони британськими військами Суезького каналу та для дальшого закріплення англо-єгипетської дружби.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМІНИ ФРАНЦУЗЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ.

Париж, 13 березня. — У Франції поширюється рух за зміною теперішньої конституції країни, що „привернула б міжнародний авторитет Франції та впорядкувала її дома". До відомої акції під цим оглядом прихильників ген. де Ґоля долучився вчора теж колишній премієр Поль Рейно, надрукувавши в пресі статтю п.з. „Хай живе П'ята Республіка".

ЮГОСЛАВСЬКІ ВИБОРИ ПІД ЗНАКОМ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ВІД СХОДУ І ЗАХОДУ.

Београд, 13 березня. — Югославські комуністичні провідники розгортають тепер широку передвиборчу кампанію, надаючи виборам значення загально-національного плебісциту. В промовах і пресі підкреслюється повну незалежність югославської внутрішньої і закордонної політики від Сходу, так і Заходу.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (з анґлійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРИСУД ДЛЯ ШПИГУНІВ

Тому рік арештовано в Ню Йорку на вулиці Джудит Коплон, яка працювала в департаменті справедливости в Вашинґтоні, та Валентина Губічева, совєтського службовця, приділеного до праці в Обєднаних Державах. Обидвоє були запідозрені в шпигунстві в користь СССР, а на шкоду Злучених Держав. Обвинувачені були зараз випущені на волю і мали можливість зібрати всі матеріяли, потрібні для своєї оборони. Суд над ними був такий, що кращого й ліберальнішого й бути не може. Можна навіть сказати, що підсудні втішались небувалими в таких випадках привілеями. Діялось це по всякій правдоподібности тому, що тут був вмішаний високий совєтський урядовець. Не без того, що американський суддя був свідомий, що за його поступуванням пильно слідкують у Москві, яка шукатиме кривди навіть там, де був привілей.

Хід цеї судової розправи нам відомий, як і відомий присуд. Найгірше покарано Губічева, бо він мусить негайно вертати до Совєтів, а це, як слушно зазначують деяні газети, куди тяжча кара, ніж він мав би відсидіти 15 років в американській тюрмі. Джудит Коплон, яку минулого літа суд у Вашинґтоні покарав за викрадання тайних державних документів і передавання чужій державі, вийшла з нюйорського суду такою, що зраджувала країну, яка її приголубила і дала їй, дочці бідних еміґрантів, нагоду покінчити високі школи і в молодім віці зробити карієру, бо дістатись на довірене становище у найвищому уряді. Найбільше враження викликали такі кінцеві слова судді, коли він нагадував підсудним, якими поганими людьми вони стали не тільки в очах американців, але й усіх чесних і свободолюбних людей у світі. Це, що Губічев заявив про свою дипломатичну недоторкаємість, протестуючи проти його схоплення на гарячому вчинку урядовцями Еф Бі Ай, не було обороною, а тільки доказом, що людина, яка є на службі НКВД — а всі совєтські дипломати є на такій службі — мусить бути обовязково позбавлена усякої моралі, етики й людської гідности. Подібною до нього виявила себе і Джудит Коплон, що йому помагала в шпіонажі. Суддя заявив, що він переконаний, що вона далі в серці не є льояльна американській землі. Це знов вказує, якою отруйливою є большевицька пропаганда й як небезпечною, коли виховує аж таких завзятих зрадників країни, що відплачуються їй за добро найбільшим злом.

Не зважаючи на присуд, справа з Джудит Коплон ще не покінчена, так, як не скінчена теж і справа з Алджером Гіссом. Це ще може тягнутись дуже довго у вищих судах. Навіть є такі, що сумніваються, чи присуди вдержаться, а це вказує, які є настрої серед загалу. Багато не вірить, щоб комуністи могли бути покарані навіть тоді, коли вони допускаються зради держави. Тому, що комуністи, маючи за собою плечі на найвищих місцях, звикли були довгими роками цілком невинних називати зрадниками та нельояльними, є сумніви, чи вдасться навіть тепер їх самих покарати, себто, чи навіть, як якийсь суд їх засудить, не знесе цього присуду пізніше вищий, чи найвищий суд.

Не кажемо, що так є і що так буде. Але не є це здорове явище, коли про такі сумніви говориться публично, чи пишеться в газетах.

Новий спосіб оборони

Предсідник спільних генеральних штабів, ген. Омар Н. Бредлі, запевнив населення країни, що військова влада розбудовує оборонні засоби, які не тільки охоронять Злучені Держави на випадок війни, але при кінцевім розрахунку забезпечать теж і перемогу над ворогом. Головна ціль таких засобів завзято відплатитися ворогові за напад. Нація повинна зрозуміти, що оборонна сила не полягає в тому, щоб на кожен російський літак мати готовий американський, на кожен ворожий корабель мати свій корабель, на кожну чужу дивізію мати свою дивізію. Оборона змагає до того, щоб розбудувати таку силу, яка б перешкодила ворогові обезсилити нашу націю.

При цій нагоді сказав Бредлі про значення повітряної сили при обороні нації. Ця сила, як кажуть знавці, обіймає 48 повітряних груп, хоч перед двома роками йшла завзята боротьба в Конґресі за створення 70 груп, а перед роком Конґрес ухвалив 58 груп. Інтересне в цьому те, що 48 груп матимуть таку силу, яку, згідно з пляном, мали мати 70 груп. Це тому, що в ній головну увагу звернено на розбудову „атомових" бомбардувальників, тобто таких літаків, які можуть везти і скидати атомові бомби. Їх кількість має вже незабаром досягнути цифри 815, а загальне число усіх літаків нового типу обіймає 12,500.

Великі бомбардувальники це мірило повітряної сили в передбачуваній новочасній війні. До них зараховують літаки марки Бі-36, марки Бі-29 з воєнних часів і марки Бі-50 з повоєнних часів. Офензивну силу становлять бомбардувальники для скидання атомових бомб, тому їх число зростає з кожним днем, хоч кількість інших літаків маліє. Так напр. загальна кількість американських воєнних літаків у 1947 р, виносила 23,462, в наступнім році їх число змаліло до 21,600, а в 1949 р. впало до 17,600. Зменшування триває дальше, бо їх придатність стає меншою в порівнянні з придатністю тих нових бомбардувальників.

Крім „атомових" бомбардувальників повітряні сили Злучених Держав втримують певну кількість легких бомбардувальників, дальше розвідчих літаків, які мають за завдання постачати інформації для нападу з повітря великим бомбардувальниками. Попри оці роди літаків є ще перевозові літаки, якими доїздять вояки. Таких літаків є 8,000, а крім того є ще літаки Краєвої Повітряної Ґвардії, (2,400), Повітряної Резервові Сили (1,000), і Цивільної Повітряної Патрулі (300).

Ще додамо, що при висиланні американської зброї до Европи на підставі програми про Взаємну Оборонну Допомогу, згадується про висилку бомбардувальників вже при першім вантаженні. З цього можна б робити різні висновки. Недавно оприлюднено, що оборонні засоби, висилані до Европи, це не старі невжитки, а зброя найновішого типу. З цього виходило б, що положення в Европі далі дуже напружене, так, що уряд Злучених Держав рахується з усякими можливостями, навіть і війною.

Іван Кедрин.

Чи тільки революція або угода?

Нема двох народів у світі, які проходили б шлях здобування собі волі цілком таксамо, але й усі народи єднає у цій боротьбі подекуди спільна доля й усі вони трималися подекуди тих самих метод. Це була збройна боротьба, переривана довшими або короткими назверхнього розмірного спокою, етапами, що тривали інколи сторіччя, у котрих змагалися дві сили: асиміляційний натиск завойовника та внутрішня тугість народу. Всі народи здобули собу державну самостійність — **ступнево** добуваючи її. Чи остаточний успіх прийшов унаслідку корисної міжнародньої кон'юнктури, що її нарід умів зручно використати, чи сам він створив собі цю кон'юнктуру своєю власною силою — це річ другорядна. Головне, що нікому воля не впала з неба, як манна голодному на пустелі. Приглянімось кільком прикладам:

У 1291 році три **швайцарські** кантони (Урі, Швиц і Унтервальден) получились для оборони перед ненаситними цісарськими „війтами", що їх рішили прогнати, не нарушуючи прав цісаря і німецької держави". З того часу походить теж геройська легенда про Вільгельма Телля. Щойно, коли немудрі цісарі стали в обороні своїх ще дурніших війтів, прийшло до одвертої війни, у котрій у 1386 р., у битві під Семпах, швайцарці розбили австрійців Леопольда Габсбурґа (легенда про Арнольда Вінкельріда, що згорнув руками списи ворога у свою грудь). Але пройшло поверх 250 років, поки Швайцарія дістала остаточно міжнародне визнання своєї самостійности, бо аж у Вестфальському мирі 1648 р.

Минули століття, поки **бельгійці й голяндці** оформились у власних державах. Визвольницька боротьба об'єднаних нідерляндців досягла свого трагічного апоґею, коли кривавий намісник Филипа II., князь Альба, покарав смертю, як бунтівників, нідерляндських вельмож Еґмонта і Гоорна, які самі йшли в його почоті при в'їзді до краю (1568). Але щойно в 1579 році повстала в Нідерляндах т. зв. Утрехтська Унія для оборони рідних прав і щойно в 1581 році Нідерлянди виповіли послух еспанському королеві. Проте самостійність одержали аж у тому самому Вестфальському мирі 1648 р., а після різних історичних перепетій, щойно у 1831 р., після вибуху липневої революції у Франції, Бельгія відділилась від Франції, проголошуючи своє королівство, окреме від королівства Голяндії.

У 1389 році, на побоєвищі Кокосового Поля полягла держава **сербів.** Приблизно тоді само турецький султан Мурад I. завоював **Болгарію.** І всі балканські народи здобували собі самостійність впродовж століть, ступнево, то осягаючи більші права, то часово тратючи їх. Аж у 1856 р., на Паризькому конґресі, що завершив Кримську війну, Молдавія і Волощина дістали автономію, але все ще під зверхністю султана. І щойно на Берлінському конґресі у 1878 році привернено державну незалежність **Румунії і Сербії,** але королівство Болгарії признано під умовою, що воно все ще мало складати гарач і чолобитню султанові!

Ітд., ітд. Чи значить, що ці народу стояли під **угодовецькими** проводами у часах, коли замовкав брязкіт зброї, боротьба йшла вглиб і велася мирними засобами? Або, коли вони **мусіли** часово признавати чужинецьку зверхність? Чи можна назвати угодовецтвом політику керманичів **польського** народу в часах від третього польського розподілу у 1795 р. аж до вибуху І. світової війни, ба навіть далі, аж до відмови Пілсудского скласти присягу на вірність Австро-Німеччині, після того, як під усіми трьома займанщинами — на Познанщині під Німеччиною, у т. зв. Конґресівці (Королівстві Польському) під Росією і в Галичині під Австрією поляки здобули величезний капітал гроша, культури ба навіть (в Австрії) політичних концесій?! Чи угодовецтвом була політика **чехів,** які від 1620 року, від трагічної для них битви на Білій Горі, аж по час відновлення своєї держави після розпаду австро-угорської монархії у 1918 р. не воювали збройно (залишаємо на боці демонстрації у 1848 р. та чеські леґіони по стороні Росії підчас першої світової війни)?!

Всі ці факти знаменито знає проф. М. Чубатий, як історик. І тому страшенне дивно було читати його твердження під адресою українського життя на рідних землях у передвоєнних часах: „Там (на Західній Україні) властиво були два табори — націоналісти революціонери, як нелегальний **революційний** рух, та реалістична, угодова партія УНДО... Майже те саме було під Совєтами на східній Україні, хоч там легальних партій взагалі не було. Одні співпрацювали або бодай старалися співпрацювати з урядом, другі вели революцію..." („Свобода", ч. 34 з 11 лютого).

А де ж — спитаємо — місце для **еволюційної боротьби?!** Чи поза революцією нема жадної боротьби, лише — угода?! **Угода** — це в **політичному** розумінні **зречення з політичних амбіцій,** це **ідеологічна** згода на чуже панування. Зате всі інші спроби вести національне життя під чужою займанщиною — це **еволюційна боротьба,** не угода, а **боротьба,** достосована до обставин та скерована до тієї самої цілі, що й революційна боротьба, отже однаково почесна й однаково світлими буквами записувана в історії всіх поневолених і визволених народів, усіх тих швайцарців, бельгійців, голяндців, сербів, болгар, чехів, поляків, фінів і інших.

Від 1848 року, себто створення Головної Руської Ради у Львові, аж до вибуху першої світової війни, змагалися в українському народовецькому таборі в Галичині дві течії: одна з них вбачала у Відні, в австрійському уряді, щось у роді оборонця перед польським наступом, перед польською майоризацією, — друга ж воліла шукати кращих змог культурно-господарського розвитку безпосередньо у порозумінні з поляками. Але обидві ці течії були течіями **патріотичними** й обидві — разом із двома іншими тодішніми західньо-українськими політичними партіями — вели **еволюційну боротьбу.** Боротьба за права мови, боротьба за громадську, повітову і краєву самоуправу боротьба за збільшену участь в краєвій самоуправі, за народнє і середнє шкільництво, окремо боротьба за український університет, за концесії для українських банків та асекураційного Т-ва, боротьба проти ловлі душ, себто проти перетягання на римо-католицизм, врешті боротьба за поділ Галичини на східню українську і західню польську, але все ще у рямцях австро-угорської монархії, — вперта, дрібна, але безупинна боротьба на кожному кроці і на т[illegible]рені всяких можливих крає[illegible] і центральних установ, у кра[illegible] і в Відні, виповнювала історі[illegible] Галичини до першої світово[illegible] війни. І чи це була голосна обструкція українських послів у галицькому соймі у рр. 1910 і 1913, чи хліборобські страйки на тлі боротьби за сервітути, чи демонстрації студентів (смерть Адама Коцка), чи польсько - українське порозуміння в дні 14. II. 1914 року про компромісову нову виборчу ординацію до галицького сойму і заснування українського університету, чи врешті створення леґіону Українських Січових Стрільців і Головної Бойової Управи, як емана[illegible]ції Української Парляментарної Репрезентації, все це були тільки етапи **одної довгої і впертої еволюційної боротьби.**

І те саме повторилось у рр. 1919-39 на західньо-українських землях, коли Галицька Армія перейшла в дні 16 липня 1919 Збруч. До 15 березня 1923 тривав на міжнародньому полі ще процес з Польщею за Галичину. Поруч із табором еволюційної боротьби повстала організація революційна, спершу Українська Військова Організація (УВО), потім у січні 1929, Організація Українських Націоналістів (ОУН), Але ділити український нарід у тому часі на табори **революційні та угодовщини** — це груба історична помилка. Боротьба за українське шкільництво (славні шкільні плебісцити, як масова акція), боротьба за економічне скріплення (могутній здвиг української кооперації), боротьба за відбову і відбудову колишнього та збереження існуючого стану посідання, повстання кадрів небувалої до того часу масової сільської інтелігенції (наслідок непринимання абсольвентів шкіл до державної та самоуправної служби), вся боротьба мирними засобами проти колонізації і всього польського земельного законодавства, за права мови, за права Церкви, — повстання маси нових організацій (міщанських, робітничих, спортових і тіловиховання, учительських, робітників пера, різних станових, різних клюбів), щорічні традиційні масові маніфестації, походи, з'їзди (напр. „Українська молодь Христові" у травні 1933), здвиг української преси (у 1934 р. було в Галичині 110 українських періодиків, 6 на Волині і 4 в корінній

(Докінчення на стор. 3-тій)

Таня Самчук.

КИЇВ ФІЛЬМУЄ

(Жмут споминів.)

6)

Поїхали туди в серпні. Нас було семеро. Пять жінок і два мужчини. У Одесі поселились ми далеко замістом у якійсь бувшій військовій казармі. Наша група жінок примістилася у одній більшій спільній кімнаті. Не було ні ліжок, ані нічого постелити. Були лише загальні двох-поверхові нари з великими шпаринами. Спали ми на голих дошках, постеливши під себе хто що мав зі свого одягу. Ночами нас порядно турбували тваринки, що в нашій популярній мові звались „клопами". Їли ми хто що міг, але найбільше живились ми святим духом. І коли ми почали самі обертатися у святих духів, кіно-фабрика змилосердилась над нами і дозволила нам харчуватись у її їдальні. Там того не було аж надто, але все таки обід і вечеря були нам запевнені...

Та найбільше докучала нам віддаль. Кіно-фабрика була також за містом, але на протилежному боці. В промірі це робило кільометрів сім і нам приходилось брати їх щодня туди і назад переважно пер педум апостольорум. У самому місті можна було підїхати трамваєм, але по перше не завжди можна було до такого трамваю влізти, по друге не завжди хватало нам на такі люксуси грошей. Тому ми ці труднощі щасливо оминали звичайним древнім засобом — ногами.

Але що могло стримати нас перед бажанням і можливістю осягнути і здобути безсмертя. Ми ходили щодня на іспити, ми переживали, ми снажились перебороти спротив обставин, а разом з тим ми виразно відчували і бачили, що всі наші зусилля даремні, бо вони нас там не потрібують, а мають цілком вистачально „своїх" і як наслідок цих наших переконань і всіх тих наших довгих мандрівок, ми всі, за винятком одної товаришки Ольги Конраді, блискуче провалюємось і перспектива перед нами одна: вертатись назад до нашого древного, відсталого, назадницького Києва. О, боги! Де, скажіть, справедливість! А наша приятелька Ольга Конраді „взяла" не якимись своїми талантами чи знаннями, а своєю зачіскою. Після пережитого тифу у неї виросло дуже цікаве, кучеряве, муринське волосся і це її врятувало.

„ЗЕМЛЯ"

Наступає велика, утомлива, тягуча перева. Що це значить? Ми ходили далі до свого технікума, ми старанно вчились, ми їздили верхи, жорстоко падали з коней і порядно товклися. Але все то порожнє місце. Нас не брали на ніяку справжню обту. Не помогли різні перегляди, різні відвідини, різні прохання. На весні двадцять девятого року кінчаю наш вже інститут ім. Лисенка. За той час отам за Києвом на Брест-Литовському шляху виросла справжня фільмо-виробнича фабрика. Нам вже не треба ніякої Одеси. Нашим теперішнім єдиним завданням є ходити на ту фабрику, писати до неї вічні прохання і молитися на неї, як на Боже змилування. Але сама та фабрика глуха і німа. Ми даремно витрачаємо наші зусилля і даремні всі наші зідхання.

По закінченню інституту залишається нам одно: записатись у члени Всерабиса, тобто Всесоюзного союзу робітників искуств, і разом з іншими донкіхотами мистецтва сидіти, чи краще оббивати пороги, тієї установи та чекати у моря погоди поки „щось трапиться" і тебе покличуть.

Були, розуміється, комісії і робили перегляди. З'являлися шукачі „товару" зо всіх усюдів, з Москви, Ленінграду, з Ташкенту, засідали за столи, ми проходили одинцем чи групами з виглядом, мовляв, нам все одно — вибереш не вибереш. Після того починалось зарікання, що це був „останній раз", що „я більше на те позорище не піду", але минав час, зявлялись нові комісії і ми знов йшли. Скільки їх там було — тих голодних, обідраних, сухітних шукачів свого щастя, кожному щось колись десь капне, кожного кудись і колись покличуть, але в більшости є то вічне чекання, а з тим нужда. Серед всієї тієї публики я виділялася лише тим, що я не мусіла переживати тих вічних злиднів, бо я мала забезпечення здому...

І от одного дня на весні двадцять девятого року, рознеслась знов вість, що набирає людей знов сам Довженко. Він вже перебрався тоді з Одеси до Києва, слава його невпинно росла і працювати в його групі було для кожного нашого колеги величезною мрією.

Мене Довженко вже кілька разів вибирав. На цей раз він потрібує всього двох мужчин і три жінки. Отже виглядів на успіх майже ніяких. На перегляд зявився не сам Довженко, а його асистент Голик. Почався перегляд, оглянуто понад сотню людей і вибрано пятьох. До цих останніх попадаю і я.

Але навчена суворим і гірким досвідом я не попадаю одразу в теляче захоплення, пригадую собі всі попередні перегляди і зберігаю залізний спокій. Але на цей раз було „насправжки" і то в скорому часі. Пройшло всього кілька днів і мене повідомлено Всерабісом, що я мушу зявитися з його канцелярії і то спішно, бо вимагається виїзд на працю.

О, це вже щось зовсім інше. Я, розуміється, і зявилася до Всерабісу, і, розуміється, спішно. А за пару день ми вже, в товаристві трьох жінок, сиділи у переділі вагону третього, твердого клясу, який віз нас до села Єресьок на Полтавщині, де вже діяла Довженкова група. Мої обидві нові товаришки зовсім мені не знайомі. Почуття, що ми будемо учасниками такого важливого підприємства, яким є знимка нового фільму під керівництвом самого Довженка, наповняє нас гордістю і щастям. Але разом з тим втручається і острах. Ми вже, розуміється, „кваліфіковані" акторки, і я маю повну належну освіту, але все то лише теорія. Тепер треба почекати що скаже практика, а головне чи маю я талант, чи вистачить характеру. Але потяг наш біжить, минає станція за станцією і з кожною, годиною наближає нас до мети.

І нарешті Єреськи. Було над вечір. Над зеленими садами стояло велике, веселе сонце. Початок літа. Довкруги все цвіте і зеленіє. На станції зустрів нас адміністратор групи, посадив на звичайну сільську підводу і ми поїхали до села — два-три кільометри від станції.

(Дальше буде).

IV. З'ЇЗД „САМОПОМОЧІ"

IV. Загальні Збори Делегатів Українських Іміґрантів „Самопоміч", що відбулися 4-5 ц.м. у Нюарку, складалися з делегатів 10-ти Відділів цього Т-ва, а саме заступлені були: Ню Йорк, Филаделфія, Нюарк, Шікаґо, Дітройт, Честер, Джерзі Сіті, Елизабет, Когос, Трентон. Проте, хоч за числом членів (на 10 повноправних членів — 1 делегат) могло брати участь 168 делегатів, приїхало їх — у першому дні — 71, у другому (в неділю) ще кілька. Однак, не зважаючи на це розмірно невелике число приявних, Збори були поважні представництвом нової іміґрації із 10-ти різних центрів ЗДА та заторкуваною на них проблематикою.

Із звітів голови Ґ-ва, п. Ю. Ревая, і всіх референтів організації, як також із палкої місцями дискусії, виходило, що найбільшою журбою нової іміґрації є питання праці й правної охорони перед визиском працедавцями, питання помешкання, питання негайної матеріяльної допомоги потребуючим. Водночас звернуто увагу на небезпеку надмірного множення нових організацій, коли водночас грозить поважна небезпека для існування найповажніших центрів культурного життя, як театр, література, мистецтво. В усій трагічній наготі виявлялась ситуація, у котрій найцінніші діячі культури стають непридатними для розвитку тієї культури, бо мусять заробляти на життя важкою фізичною працею. Ліку на цю нинішню дійсність не знайдено. Велику частину нарад присв'ячено взаєминам із ЗУАДК-ом, як центральною українсько-американською допомогово-переселенчою організацією.

На З'їзді явився, запрошений Гол. Управою, екзекутивний директор ЗУАДК-ту, д-р Вол. Ґалан, який коротко з'ясував, у чому саме може нова іміґрація співпрацювати з громадською переселенчо-допомоговою організацією типу ЗУАДК-ту. Д-р Ґалан звернув увагу на великі можливості використати ті всі права й привілеї, що їх має ЗУАДК та яких жодна інша організація не може мати. Там, де нова іміґрація включилася відразу до існуючих Перес. Осередків або створила їх у тісній співпраці з давніми іміґрантами як ось напр. у Шікаґо, не існують ті всі важкі проблеми й непорозуміння, що напр. існують у Ню Йорку. — Дискусія на цю тему безумовно причиниться до затіснення взаємин та наладнання співпраці між ЗУАДК і „Самопоміччю", тим більше, що давній і новообраний голова „Самопомочі" виразно ствердив, що лист Дирекції ЗУАДК, що його „Самопоміч" одержала напередодні з'їзду як вислів становища останньої Дирекційної Нарати ЗУАДК-ту, дає плятформу для успішної співпраці без писаних умов, проте над спільною розвязкою практичних питань, з доброю волею всіх, що взяли б у такій розв'язці участь.

Найважнішими змінами, що їх переведено у статуті організації, це зміна назви на „Об'єднання українців а Америці, Самопоміч", і продовження кожночасної каденції Управи з одного року на два роки. Першу зміну переведено тому, щоб уможливити членство в організації також американським українцям, які не є новими іміґрантами. З'їзд організації рішено скликати раз на два роки, щоби дати змогу Управі краще плянувати й реалізувати програму праці та щоби не витрачати на з'їзд необхідних великих фондів. Усі учасники З'їзду стали на становище необхідности тієї організації. Окремі Комісії окреслили плян діяльности в ділянках культурно - освітній, допомоговій, та інших..

Нову Управу вибрано у такому складі: 1) Ю. Ревай — голова, 2-4) В. Мудрий, д-р В. Пушкар і проф. Н. Яловий — заступники голови, 5) Ю. Фединський — секретар, 6) мґр. М. Ценко — організ. референт, 7) д-р В. Верес — реф. сусп. опіки, 8) проф. Д. Кульчицький — госп. референт,) 9) В. Блавацький — культ.-осв. реф. 10) М. Лисогір — реф. молоді, 11) Ф. Дудко — реф. преси, 12) мґр Р. Ґуґлевич — фін референт, 13-14 п-ні Хомова і С. Максимяк — члени Управи.

Контрольна Комісія: д-р Т. Воробець, голова і пп. Бакай, Карапінка, Ліщинський і Яворський — члени. Товариський Суд: П. Гайдучок — голова і д-р Р. Осінчук, д-р М. Бачинський, д-р Романишин і п. Спринський — члени.

У складі нової Управи не осягнуто, на жаль, однозгідности, дарма, що і п. Ревай і різні делегати намагалися довести до нього. Фактично ця однозгідність розбилася через створення частиною делегатів Відділу Ню Йорк „юнктім" — між своєю участю у новій Управі та участю такого одного члена того ж Відділу, із котрим відмовився співпрацювати новий голова організації та який попав у гострий конфлікт м.і. з Переселенчим Осередком ЗУАДК у Ню Йорку.

З'їзд рішив вислати низку привітних телеграм, м.і. до найвищих державних достойників ЗДА, до УНРади, УКК, ЗУАДК-ту і інших.

КОМУНІКАТ

В СПРАВІ ВШАНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СВЯТ.

Український Конґресовий Комітет Америки на нарадах Екзекутиви і Політичної Комісії дня 3 березня 1950 ухвалив закликати американських українців для достойного відсвяткування дальших Національних Свят, якими є:

1. Роковини **Тараса Шевченка.**

Всі імпрези повинні відбуватися завжди першої неділі в місяці березні з гаслом: „За Українську культуру й науку!"

2. Роковини **Листопадового Зриву.**

Всі імпрези повинні відбуватися завжди першої неділі в листопаді з гаслом: „За волю Українського народу! За Українську демократичну державу!"

Український Конґресовий Комітет встановлює тим для американської української спільноти три Національні Свята. Роковини 22. Січня були вже оголошені та відсяткувані під гаслом: „За Українську Державність і Соборність!"

Національні Свята повинна відсвяткувати обовязково кожна вукраїнська гробада в Америці з метою: посилити себе для дальшої боротьби за найкращі демократичні ідеали людства, а втім за Вільну, Незалежну й Соборну Українську Державу.

З приводу Національних Свят, в кожній місцевості Америки, де живуть американські українці та мають свої організації, повинні відбуватися **Святочні Академії** з належною мистецькою програмою високого культурного рівня. Святочні Академії мають чітко віддзеркалювати нашу пошану й почування до згаданих історичних днів та мету визвольних змагань Українського народу в рідному краю та по цілому світі.

Улаштувати Святочні Академії з приводу Національного Свята є в першу чергу обовязком Відділів Українського Конґресового Комітету, як національної репрезентації української спільноти в Америці.

В місцевостях, де нема ще Відділів УККА, повинні цею справою занятися Обєднані Комітети або інші громадські організації, які можуть покликати до життя Святочні Комітети.

Чистий дохід із Святочних Академій, що улаштовані з приводу Національного Свята, належить до Українського Народного Фонду для піддержки Визвольних змагань (Свято Державности й Соборности та Роковини Листопадового Зриву), або на культурно-наукові потреби української спільноти (Шевченківські Свята). Тому поручається назначати помірковане вступне.

Український Конґресовий Комітет видаватиме в пресі про відбуті Святочні Академії загальне звідомлення й тому Відділи УККА або інші організації мають подавати найпізніше до 15 днів повідомлення про ними улаштовані Святочні Академії.

Відділи УККА вже тепер повинні зарезервувати відповідні репрезентативні салі для Святочних Академій на першу неділю в листопаді 1950 і на третю неділю в січні 1951.

Український Конґресовий Комітет.
П. О. Бакс 721
Ню Йорк 7, Н. Й.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

3 березня 1910 р.

СПИС ЛЮДНОСТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Бюро перепису населення видало інструкції та інформації, якими мають послугуватися ті, що будуть переводити тринадцятий спис людности Злучених Держав... Усіх людей, від 10 року життя, будуть випитувати, чи вони говорять по англійськи, енумератор мусить записати назву мови, якою особа говорить. Коли яка людина говорить кількома мовами, енумератор має зазначити, яка є рідна мова мешканця. Тому взивається всіх українців, щоб вони вважали, що їхня мова є українська (руська — Рутеніян) і щоб допильнували, щоб енумератор записав так в квестіонарі. Тому, що звичайно питають, з якої держави хто походить, треба, треба виразно сказати, що держава і мова не все одно і домагатися вписання своєї рідної мови, з якою ми приїхали до Америки. З того можна буде пізнати, кільки є українців в Америці.

ПРОТЕСТ ДО ПРЕЗИДЕНТА И КОНҐРЕСУ ПРОТИ ІМІҐРАЦІЙНОГО ЗАКОНУ

З огляду, що в Конґресі внесено проект нового іміґраційного закону, який кладе великі перешкоди при впусканні до Злучених Держав свіжих іміґрантів, „Свобода" містить взір петиції, яку радить висилати До Білого Дому і конґресменів проти нового законопроєкту. У взірці листа сказано при кінці „Замість ухвалювати нові загострення іміґраційних приписів, взиваємо уряд, щоб узяв під опіку свіжих іміґрантів у тих частинах країни, де показався брак праці".

10 березня 1910 р.

ЧИСЛО „СВОБОДИ" ПРИСВЯЧЕНЕ ПАМЯТИ Т. ШЕВЧЕНКА

У 49 роковини смерти Тараса Шевченка „Свобода" поміщує статтю на цілу першу сторінку, а серед неї портрет поета. У статті пригадується слова Шевченка, звернені проти царя Петра І.: „І ми сковані з тобою, людоїде змию! На страшному, на судищі, ми Бога закриєм од очей твоїх неситих. Ти нас з України загнав голих і голодних у сніг, на чужину, тай порізав зі шкір наших собі багряницю...". Крім статей поміщені передруки поезій, а теж Олени Пчілки „Слово" в роковини смерти Т. Шевченка.

АКЦІЯ ЗА СПРАВЕДЛИВИЙ ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ

У Питсбурґу скликано на 7 березня зібрання делегатів різних груп, що говорять іншими мовами ніж англійською, щоб запротестувати проти назначування *походження людей по державі, замісць по національности.* З цею справою віднеслися делегати до сенатора Зл. Держав Дж. Т. Оливера, *який признав,* що таке записування людей не є справедливе. Якщо протест, внесений до директора конскрипційного бюра не поможе, сенатор обіцяв поміч від себе.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Оживлення 445-го відділу У. Н. Союзу.

Місяць січень і лютий це два важні місяці діяльности 445-го відділу Українського Народного Союзу. Не тільки це, що за тих два місяці приєднано до відділу понад 20 нових членів, але також річне засідання в місяці січні й місячні сходини в лютім, виказали велике зацікавлення старих і нових членів до співпраці в розбудові відділу та охоту до дальших зусиль на народнім полі.

В склад нового уряду ввійшли: голова пані Марта Стек-Шаймон, місто-голова панна Віра Моканюк, рекордова секретарка п-ні Катерина Середюк, фінансова секретарка панна Марія Клячко, касієрка п-ні Марія Робіскі, контрольорки пані Гелен Волянська, Надія Литвиненко й панна Анна Ростковича, господарські референти пані Елсі Сисак, Катерина Кеней і Гелен Льоґвін.

Делегаткою на конвенцію У. Н. Союзу, яка відбудеться 20. травня в Клівленді, вибрано панну Марію Клячко, фінансову секретарку відділу, а заступницею паню Катерину Кеней.

На сходинах 15 лютого був приявний п. Лев Ясінчук як репрезентант Українського Конґресового Комітету, який старався пояснити членам нашого відділу ціль проголошеного Національного Фонду. Закликав всіх до повного попертя Фонду. Пані Стефанія Галичин в імені членкинь відділу подякувала пану Ясінчукові за добре пояснення справи та пообіцяла повну піддержку в цій так важній справі.

Щоби ближче запізнати всіх членкинь відділу, ухвалено дати чайний вечір. Два останні зібрання членкинь 445 відділу були дуже успішні й робили приємне враження.

Тому віримо, якщо таке зацікавлення остане й на будуче, що наш відділ буде гарно зростати, а наші членкині своєю щирою працею внесуть до зорганізованого українського життя немалий вклад.

Марія Клячко,
фін. секр.

ГЕМПСТЕД, Н. Й.

Приплив „нової крови".

Приходиться часто зустрічатися в нашій пресі з дописами — чи поосібними статтями на тему „свіжої крови" в формі нових іміґрантів до українського американського організму. Густо-часто можна стрінутися з запитом: „А де ж ця нова кров?"? „де наслідки її припливу?" і т. п.

Коли мова про Гемпстед — то приплив цієї „свіжої крови в нас аж надто помітний, а наслідки його позитивні, гарні.

З приїздом до Гемпстедської громади кільканадцять родин нових іміґрантів — життя її стануло на зовсім свіжі рейки. За ініціятивою тої свіжої крови відновлено проби церковного й світського співу. Щотижня збіраються молодь і старші, „старі" й „нові" та вже тут роджені й в дружній атмосфері вчаться церковного співу й народних пісень.

Відділ 327 УНСоюзу, Запоріжська Січ, збільшився приблизно на 40 членів з новоприбулих, які включилися в працю та творять зо старими членами одну прикладну родину. Дня 14 січня відбулися річні збори того відділу. З приємністю приходиться ствердити, що цих около 40 новоприбулих членів творять таки направду цю нову кров Відділу. Доказам цього були саме ці річні збори, які пройшли в дружньо-товариському настрої. Вибрано новий уряд, до якого ввійшло теж багато нових іміґрантів. Склад нового уряду такий: голова: Іван Душинчук; заступник: Юліян Маланчук; секретар: Микола Курчак; фін. секретар: Михайло Кирич; скарбник: Вілйем Душинчук.; контр. комісія: Осип Душинчук, Василь Захарія, Теодор Чикета. Дуже важлива річ, яка до нас прийшла — це святкування наших історично-національних Днів. Дотепер відсвятковано в нас — хоч скромними, але вдатними імпрезами річницю 22 Січня з докладом п. ред. Островерхи Миколи. Цю останню Річницю, яка дуже вдано випала, підготовив нově зорганізований пластовими сеніорами п. Копистянським Андроніком і п. Курчаком Миколою, пластовий відділ в Гемстеді. Надзвичайно милою несподіванкою для нашої громади була коляда пластунів. Зорганізовані молоді пластунки й пластуни (скавти) в пластових уніформах під проводом цих двох пластових сеніорів — заходили до українських хат — колядуючи на український пласт. На цьому місці належиться подяка п. Чингуні, який не жаліючи труду й часу возив своїм автом наших пластунів з колядою. Тепер ідуть приготування в нашій громаді до Шевченківських роковин та річниці Карпатської України. Завдяки великій помочі в цій організаційній роботі пароха української греко-катол. церкви, о. Володимира Ґавліча ЧСВВ, що теж належить до тої „нової крови", є надія, що наша громада в Гемпстеді розвинеться в гарний український осередок.

М. К.

БОСТОН, МАСС.

На допомогу хворим скитальникам.

На Запусти приготовила укр. прав. парафія окрему гостину, яку отворив парох о. Е. Королишин. Гром. М. Давискиба говорив про потребу перебрати загалові сповнювання громадянських обовязків, а не оставляти їх тільки кільком одиницям у проводі. Пані Баклапова, яка недавно з своїм мужом і донечкою приїхала зі скитальщини в Европі, представила горе оставших в Европі втікачів і вигнанців. Після неї промовляли ще: пані Лозинська, П. Маляр, П. Мороз, і предсідник громади, І. Масний. Всі вони пригадували конечну потребу помогти тим, що залишилися в Европі по шпиталях. В однім шпиталі находиться 180 хворих, то місцевий комітет обрахував, що треба коло $400, щоб кожному щось дати. На зазив о. пароха зібрано $30, а решту рішено призбирати ступнево, доки не буде повної суми. Гроші належить складати до касієра Петра Мороза.

М. Давискиба.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й.

Коляда на переселенчу акцію.

Цього року пішли з колядою від Бр. св. Юрія, від. 160 УНСоюзу. Коляду призначено на акцію переселення скитальців.

Пожертви зложили: по $5: Заборська Х., Федак С., Слонушинський В., Савка П., Федак Петро, Деркач П.; по $3: Воробець В., Миць Т., Сташків Г., Костишин М., Воробець М.; по $2: Павч В., Самборський С., Юрій С., Слопушинський М., Коман І., Белей, Мальваний, Заколюк, Миць Т., Гадога І., Атаманів М., Фуртос Т., Білоус Т., Лялька С., Кузів С., Мельничук Т.; по $1: Гомсяк, Грабар С., Федунка С., Савка С., Білоус С., Александрович О., Воляр Ю., Ковальчук Л., Претика Я., Фірман М., Воробець А., Бабський В., Петришик П.

Союз Українок, від. 18 в Джемейці, занявся окремо збіркою на зборах в допомогу скитальцям. Зібрано $30, а то по $2: Лялька Р., Ганка М., Алтмон М., Паленичка А., Кузів Ф., Кузів А., Сташків А., Воробець А., Фуртас Ф., Савка Р., Заборська Х., Костишин М; по $1: Олтман А., А. Париляк Е., Гомсяк, Самборська М. — Обидві збірки вислав п. М. Костишин разом до ЗУАД Комітету в Филаделфії.

Від Братства занялись колядою: М. Воробець, Стефан Федак, Марійка Дзера, Стефанія Дзера, Василь Воробець і Павло Савка.

Щире Спасибі жертводавцям і колядникам.

М. К.

ЧИ ТІЛЬКИ РЕВОЛЮЦІЯ АБО УГОДА?

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Польщі) — це все була **еволюційна боротьба.** Натиск польщини з кожним роком зростав, але й оборона була вперта. І вся участь українських політичних партій у польських законодатних палатах — без уваги на їхню тактику строгої опозиції чи шукання „передишки" у таких спробах, як „нормалізація" у 1935 р. — з активізацією українських мас підчас кожних виборів, це теж була боротьба. Бо **політичних амбіцій народу не зрікався ніодин український політичний табір,** за винятком платних Польщею маленьких груп, яких до українського політичного табору ніхто ніколи не зараховував. І тому **це була боротьба, а не угодовецтво.**

Трагедією народу було те, що між табором, який вів еволюційну боротьбу і тим, що вибрав революційні засоби, не було систематичного зв'язку. Але були спроби мати такий зв'язок, він спорадично існував і ці два табори не ділили погляди на ціль, ані навіть на принципи еволюційної та революційної боротьби; причини роздору були зовсім інші, що їх розгляд не входить в межі цих міркувань. Знали це знаменито поляки, які при кожній нагоді підкреслювали українське самостійництво та негативізм до польської державности **всього** українського народу, та **всього** його проводу.

Поруч революційної іде завжди вперта еволюційна боротьба. Іде вона й сьогодні, як ішла колись, тільки у ще трагічніших умовинах, тому у ще інших формах. Але не слід опоганювати рідне минуле, ні рідне сучасне, та примітивізувати явище національної боротьби, охрещуючи її з легкої руки образливими й історично фальшивими назвами. Помилки минулого можна і треба критикувати, але теж треба бути справедливим і казати правду.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА.

УВАГА! УРЯДНИКИ И ДЕЛЕҐАТИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ ЗІ СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ!

Повідомляється, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ВСІХ УРЯДНИКІВ ТА ДЕЛЕҐАТІВ ВІДДІЛІВ УНС

—: відбудуться :—

В НЕДІЛЮ, 19. БЕРЕЗНЯ 1950

В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ, 127 Park St., NEW HAVEN, CONN.

Збори почнуться в годині 3. пополудні.

Є важні справи до обговорення, а тому урядники й делеґати всіх відділів У. Н. Союзу зі стейту Коннектикат повинні конечно прибути на збори. На зборах буде присутній організатор У. Н. Союзу **А. Малинчук.**

Злучені Відділи У. Н. Союзу стейту Коннектикат.

УВАГА! — БРОНКС І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА СВ. ВОСКРЕСЕННЯ

675 East 183rd Street, Bronx 57, N. Y.

—: висвітлює :—

В НЕДІЛЮ, 19. БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1950

в годині 7. Р. М. (вечір)

***фільму* „СПАСИТЕЛЬ"**

Потрясаюча душу містерія, яка переносить глядача до правдивої і точної Біблійної Історії Нового Завіту. Ця сцена житя буде вічно у Вашому серці. Запрошуємо всіх друзів давно і новоприбулих українців з Бронксу, Ню Йорку долини міста та околиці. Всіх сердечно витаємо.

Комітет.

„БЕЗХАТНИЙ" ***НОВА КНИЖКА***

Написав — О. ЛУГОВИЙ.

Повість з життя українців у Канаді в двох частинах.

Нагороджена на Літерат. Конкурсі Укр. Народ Союзу Зл. Держав в 1945 році.

800 СТОРІН ДРУКУ. —:—: **ЦІНА $2.00**

Замовлення слати до:

"SVOBODA"

Svoboda, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Сміх — це здоров'я

ЯКІ ПАРТІЇ?

Я не знаю, чого було так накидатися на людину, що хоче тут партії.

На еміграцію кожен брав те, що вважав найдорожчим і необхідним: бандуристи — бандури, бібліотекарі — книжки, а партійці — партійні лавки. Хіба дивно, що, після приїзду в Америку, кожний витягає свій струмент?... Кожному життя миле...

Скажете: так, але тутешня спільнота не ввесь цей крам прийме. Бандура, мовляв, окей, книжки можуть собі лежати, але партії — назад, в Европу!

Залишаємо сумлінно громади рішити, чи такий засуд на партії правильний і... конституційний. Слід не забувати, що партії діти партійців, а американці дітей від батьків не розділяють. Та й самі покривджені могли б піднести голос (мовляв, братські асекурації теж партії!).

На мою думку, справа не в самих партіях. З партіями ми їхали від Ярослава Мудрого й, як доказує історія, далеко заїхали. Я певен того, що, без партій у нашому житті, ми ніколи не заїхали б до Америки, Африки й Австралії.

Біда радше в тому, що проєктодавець партії не зорієнтувався в терені; він пропонує демократичну партію — а тут усі демократи. Та й загалом політичні партії тут ні при чому. В Америці головне: бизнес — тому й партії повинні спиратися на бизнесі, чи станах. Так і солодко і практично і нікому в дорогу не влізете.

Які ж партії тут робитид

Кажу: бизнесові, тільки не асекураційні (таких тут удосталь, треба піонірити далі). Шукати не далеко. Візьмім, наприклад клінерів. Скільки наших поетів, письменників, журналістів, пань і загалом людей з жилкою новостей ходять одинцем?!... Зібрати б їх у Партію Українських Клінерів (ПУК, з партійним органом „Довгим пером") — і маєте організацію, що трясла б Ню Йорком, як Джан Луїс...

Або чи не можна б створити Організацію Втікачів - Українців з Фарм (ОВ-ФУ! — з партійною газетою „Політичний Втікач")?...

Довжники ЗУАДК-у кількістю заткали б за пояс цілий політичний центр і ліве крило з европейської еміграції. Чи з такою могутньою Партією Українських Довжників-Революціонерів (ПУДОР*, партійний орган „Чесність з собою"), чи можна з нею показатися між люди — рішайте самі.

Так само можна б створити партію співпраці братських асекураційних товариств (орган „Бизнес для всіх"), партію ревних жертводавців „Решта дрібними") і т. д., і т. д.

Ось — де закопано нашу партійну собаку! Ось де дівичий переліг, що жде піонірського плуга й піонірської руки!...

Чи наші партійні мужі й ідеологи зрозуміють свою велику нагоду?

Практика каже сумніватися. Бо наші партійці зрослися з вищою політикою, як гуцул зі своїм „ба". Просіть його, платіть йому, щоб закинув те слово, то він руками розведе:

— Ба! Коби то можна!...

О. Сип.

*) Це скорочення ніякий натяк на латиньске: пудор, що по-українськи значить — сором.

КІЛЬКИ РАЗІВ

ви вставали останньої ночі?

Чи такі нічні мандрівки не позбавляють вас цінного сну і не томлять вас або не роблять вас докучливими та нервовими? А може ви терпите теж від болів голови, болів у крижах, у ногах та від заворотів голови? Мляві нирки, які не вимивають належно трійливих відходів з крови, можуть бути причиною ваших недомагань.

Багато осіб, що терпіли від цих проявів, зазнають тепер чудової полекші від нового ліку, що його звуть БУ-КАЛ-О МІШАНИНА. (Bu-Cal-o Compound). Оцей лік, складений з витягів з пяти могутньо діючих рослинних ліків, є всилі, як кажуть, помогти виділити відходи, які забирають з тіла шкідливі залишки.

За спеціяльною умовою читачі цеї газети можуть дістати цей замітний препарат по зниженій ціні. Зашліть оцей вирізок до Oregon Drug Products, Box 762, Dept. 200, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві три-долярові плящинки тільки за $5, отже за знижкою $1 на правильній ціні. Не посилайте грошей—заплатіть просто поштареві при дорученні.

Імя _____

Адреса _____

Місто _____ Стейт _____

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за виграту часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами відскитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

* * *

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19288 Ожіпко Марію з села Терепча, Сянік, Гривняк Марію з с. Заболотці, Сянік, та Гривняк Дмитра від Ожіпко Стефана.

19289 Новіцького Віцка з Борщівщини від Анни Новіцької.

19290 Зигар Дмитра і Михайла з с. Чорна, Сянік, від Фені Зигар д. Івана.

19291 Гнатюк Василя від Гнатюка Романа з с. Більче Золоте, Борщів.

19292 Чижик Петра з села Вятла, Камінь Коширський, від Лінік Стефана.

1993 Ридкокашина Федора з с. Кривоносова, Вороніжчина, від Цибулина Семена.

19294 Братина Євдоху і Задорка з с. Помоняти, Рогатин, від Чопик Петра.

19295 Сагайдак Йосипа і Гната, Лисюк Миколу і Володимира, Вітак Данила і Станислава, Гнатишин Катерину і Михайла, Домка Семена і Сайдак Катерину, всіх з с. Лівчиці, Жидачів, від Йосипа Зубрицького.

19296 Зубрицьку Теодору з с. Вілька Змиївська, Яворів, від сестри Сегеді Катерини.

19297 Качала Анну з с. Сянкі, Турка, від брата Федаш Юрка.

19298 Ценко Василя з села Синевідсько Нижне, Стрий, від Марії Ценко.

19299 Федоренка Михайла сина Палагни і Стаха з с. Вигівка, Рогатин, від Жовнорега Стаха. Аргентинські газети просимо про передрук.

19300 Гривна Анну, доньку Петра і Ульки з с. Рихвальд, Горлиці, від брата Івана Гривни.

19301 Кураш Петра з с. Березка, Бірча, від Дзодз Стефана з с. Манява.

19302 Цимбалісту Івана і Анастазію з с. Пуків, Рогатин, від Костів Михайла.

19303 Іваник Теодора з села Рівня, Лісько, від брата Миколи Іваника.

19304 Потішка Миколу з с. Раковець, Городенка, від Гарасимчук Василя.

19305 Соболовського Федора з с. Гаврилівка, Надвірна, від Катерини Гавкалюк.

19306 Шачко Марію і Катерину від Шачко Тараса с. Юстина і Цецилії Юрківської.

19307 Костецького Івана з с. Підліски, Мостиська, від Тур Гринька с. Федька і Анни з Костецьких.

19308 Душка Івана з Дорожова від Івана Цюха.

19309 Білащук Пелагію і Анну з с. Бузак, Камінь Коширський, від Лінік Стефана.

19310 До людий доброї волі. Фармера пасічника пошукує на спонзора спеціяліст в пасічництві і годівлі тварин, Павло Бабій (з дружиною, бездітний).

19311 Дичка Пелагію і Теодора з с. Козаки, Любачів, від Марії Горейда.

19312 Брумерську з Рудих Ганю з Підгаєць від брата Володимира Рудого.

19313 Чергій Олену, зам. Федорів, або Гаврилів з с. Облазниця, Жидачів, від Івана Ількова.

19314 Мартинець Володимира з с. Росільна, Надвірна, від Петра Школуп.

19315 Мороз Павла і Дмитра з Медведівки, Бучач, від брата Василя Мороза.

19316 Бздель Стефана від доньки Анни з Бзделів Шупер.

19317 Якимів Петра з Яворівщини від Петра Папірника.

Голоситись на адресу.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ТЕРПЛЯЧИХ НА

РЕВМАТИЗМ І АРТРАНТИС

ЦІ НЕДУГИ МОЖНА ТЕПЕР ВИЛІКУВАТИ

Численні звідомлення виказують, що болі, викликані РЕВМАТИЗМОМ, АРТРАНТИСОМ, НАПУХЛИМИ СУГЛОБАМИ, СЦІЯТИКОЮ і НЕВРИТОМ можуть бути приборканими швидко новим ліком КО-НАЛ (CO-NAL). Тисячі терплячих, які вже були зрезиґновані або почувалися жалюгідними, тепер радісно розголошують, що вони вперше зазнали справжньої полекші. Багато з них кажуть, що їхній біль устав вже після першої дози цеї замітної медицини.

Якщо ви теж терпите від цих болів, подбайте про КО-НАЛ якстій. Можете дістати його по спеціяльній ціні, коли вишлете оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві три-долярові пачки за $5, отже за знижкою одного доляра від правильної ціни. Не посилайте грошей — просто заплатіт листоношові при дорученні. Одначе кинься швидко тому, що запас обмежений.

Імя _____

Адреса _____

Місто _____ Стейт _____

ПАПА ЗАКЛИКАЄ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ БЕЗБОЖНИЦТВА.

Рим, 13. березня. — Папа Пій XII. видав енцикліку „Анні Сакрі" (Святий Рік), в якій засуджує політику і тактику анти-християнських сил та закликає духовенство і вірних світу до боротьби проти них. Енцикліка гостро розправляється зі забріханістю большевицької пропаганди та накреслює напрямні ґльобальної боротьби проти неї.

КУБАНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА МОВА.

Гавана, на острові Куба. — Торговельні звязки між Злученими Державами й республікою Куба на Карібськім морю зблизили населення обох країн до такої міри, що кубанські газети вживають постійно американських слів на означення торговельних і бизнесових трансакцій. Внаслідок того еспанська мова газет на Кубі пронизана американськими словами і американські відвідувачі не мають труднощів у читанні кубанських еспанських газет.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ню Бронсвик, Н. Дж. — Пожертви на ЗУАДКомітет в сумі $50, як було проголошено, зложили: Від. 353 У. Н. С. $10, Н. Василюк і Д. Василюк по $10; по $5: В. Перешляк, Т. Бацик та Й. Куцак; по $2: Д. Кучеський і П. Коц. Остало з балю $1. Разом $50.

П. К., Филаделфія, Па. — Певно, що „якби" було так, як Ви пишете, тоді був би і порятунок, але самі знаєте, що це не є здійсниме. Наразі ми почали з українським Національним датком, то побачимо, що з цього вийде, а він призначений теж і на допомогу українській культурі.

„Передплатник", Шікаґо, Ілл. — Не бачимо причини, чому Ви не мали б підписатись під дописом, що порушує важливу справу праці на фармах. Ваші терпкі завваги можуть декому не подобатись, а навіть зродити сумніви, чи Ви дійсно працювали на фармі. Ви виправдуєте, назагал, фармерів, і вже те одно вимагає від Вас одвертої постави й повного імені. Зазначимо, що добре було б, щоб Ваші завваги появились в газеті, бо вони виходять з такого становища, яке бере під увагу добро загальної справи.

Не терпіть непотрібно від

ГЕМОРОЇВ

Дійсні звідомлення виказують, що багато дорослих осіб терплять страшенно від ГЕМОРОЇВ, одначе не роблять нічого в цій справі, бо фальшива соромливість часто не дозволяє їм виявити свої страждання.

Тепер можете написати з повним довірям по дивний новий складник і його дістати. Він називається ФЕРОЛЬ (Ferol), а його славить і захвалює усюди кожний, хто тільки його ужив. Переконалися, що завдяки стримуючому й успокоюючому діянні цей замітний препарат дає негайну полекшу у дошкульній невигоді й болю, що їх викликує ГЕМОРОЇ.

Не терпіть довше через те, що занедбуєте спробувати ФЕРОЛЯ. За окремим старанням читачі оцеї газети можуть дістати його по зниженій ціні, коли вишлють поштою вістку до: Trysan Co., Box 226, Dept. 202, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам три дводолярові тубки за $5, отже за знижкою $1 на звичайній ціні. Заплатите поштареві при дорученні.

Імя _____

Адреса _____

Місто _____ Стейт _____

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 247, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в четвер, 16. березня, в 7. годині ввечір, в церковній гали, 623 S. Heald St. Проситься всіх членів явитися на збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Котрий член не явиться на зборах то будемо змушені поступити з ним згідно зо статутом. Проситься членів приєднувати нових членів, бо Союз не одній родині обтер слезу. — П. Сас, секр.

АСТОРІЯ, Л. АН. — Квартальні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 18. березня, в годині 7:30 ввечір, в гали У. Д. Гор. Клюбу, 31-14 — 30 Еве. Просимо всіх своїх членів і членець прийти на збори, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Просимо всіх українців, які ще не є членами У. Н. Союзу, прийти і вписатися в члени. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглости. Не явившийся на збори член підлягає карі згідно зі статутом. — За уряд: М. Ґалан, предс.; Г. Василик, кас.; П. Варнич, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 6. березня 1950 року помер у 60. році життя

ТЕОДОР ДАНИЛЮК,

довголітний член Бр. св. Димитрія, від. 288 У. Н. Союзу в Бетлегем, Па.

Покійний родився в селі Рашків. Був гарної спокійної вдачі, був членом українських організацій і не жалував жертв на українські народні і церковні цілі. Полишив у смутку жену Марію, 4 сини: Андрія, Юрія, Олексу і Василя, 4 дочки: Анну, Анастазію, Марію і Олену та братів і сестер в Україні, Канаді і в ЗДА.

Похорон відбувся 9. березня з дому жалоби до церкви св. Йосафата і на український цвинтар в Ловер Сокин, Тавншіп.—В. Н. П.!

А. Данилюк, секр.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Фарба в порошку зі старого краю

Десять (10) красок: червона ясна, пінкова, фіолетова, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 10 красок $2.50. Віск пчільний 15 ц. Кістка до писання 15 ц. Краєвий шафран 25 ц.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ „Христос Воскрес" в формі книжечок з віршами, ціна за дозин 60 ц., 50 карток $1.75, 100 карток $3.00. **ЛАДАН** (Кадило), для церковного ужитку, фунт $1.50 з пересилкою.

● **СТЕМПОВАНА** на канві подушка на канапу, дуже гарний взорець в кількох красках, ціна $1.00.

● **КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ** з найліпшого гірського зілля, на недомагання жолудка, печінки і нирок. **Велика пачка коштує 50 ц.**

● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ,** природне средство припоручають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50 ц.

● **КАНВА, НИТКИ** до вишивання **D. M. C. СТЕМПОВАНІ РЕЧІ, ЛЯНЕ ПОЛОТНО** і багато інших речей, котрі вам придадуться: Канва широка 27 інчів, від нумера 1 до 8. Нумер 1 найгрубша. Ціна як слідує:
Канва, кожний нумер, ярд ____$1.50
Нитки D. M. C., № 16, доз. ____$1.20
Нитки № 25 „Моліне", дозин ___$0.60
Нитки № 5 на мотках, дозин ___$1.50
Нитки № 8 на клубках, дозин ___$2.40

● **ШАЛІНОВА ХУСТИНА.** З чистої 100% вовни, розмір 30×30 цалів, $4.00.

С. О. D. не висилаємо. Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th ST.,
New York 3, N. Y.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. березня, в годині 1. пополудні, в сали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо будуть важні справи до рішення. — В. Братусь, предс.; В. Білянський, кас.; В. Бартош, секр.

СТ. ЛУІС, МО. — Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє своїх членів і членець, що збори відбудуться 19. березня, в годині 1. пополудні, в гали У. Н. Дому, 2838 Магнолія. Просимо прийти на збори. — За уряд: М. Дмитришин, пр.; М. Кульчицький, кас.; М. Паращак, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. березня, в годині 1. пополудні, в домі Тов. У. А. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Проситься членів прийти на ці збори. Довгуючих напоминається вирівняти свої вкладки цего місяця, бо інакше будуть суспендовані. — С. Чорномаз, секр.

ПРАЦЯ

ПОТРІБНО БАРБЕРА,

котрий має свій лайсенс. Рент задармо. По ближчі інформації пишіть:

JACOB PASTUCK
Baptistown, New Jersey

ПОШУКУВАННЯ

ОЛІЙНИК СТЕФАН пошукує своїх вуйків Стефана, Кароля і Емілїяна **ВІШНІЦЬКИХ,** родом з м. Садогура, пов. Чернівці, Буковина. Виїхали до ЗДА перед першою світ. війною. Хто знає про них, або вони самі, прошу зголоситись на адресу:

STEFAN OLIJNYK,
Woodbury Road, Woodbury, L.I., N.Y.

Пошукую брата **МИХАЙЛА ТИМОЧКО** з Фераскулі, пов. Косів, Галичина (приїхав до Америки в 1912 р.) і сестру **ОЛЬГУ ТИМОЧКО** (приїхала до Америки в 1913 р.). Обоє працювали в Ню Йорку, а пізніше в Клівленді, О. — Всі українські газети проситься о передрук. — Інформації прошу слати на адресу:

Д-р ТИМОЧКО ОСИП,
A. B. Hepburn. Hospital
Ogdensburg, N. Y.

ПАРАСКУ ДАНЬКІВ із с. Бобулинець, пов. Бучач, шукає у ЗДАмерики, в Бразилії, Арґентині, Англії і в Західній Европі

ПЕТРО БЕНДЕРСЬКИЙ
214 Greengrove Ave.,
Hempstead, L. I., N. Y. U.S.A.

ТУРБУЄ ВАС ВАШЕ

ВОЛОССЯ?

Якщо ви перестрашені й струбовані тим, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кінчиках внаслідок неприродної сухости, будете щасливі, коли почуєте радісні вісті, що їх розголошують надійно такі люди, що колись терпіли від випадання волосся на голові. Вони врятували себе вживанням нового припису, званого ТРАЙСАН (Trysan). Звіти голосять, що такі й інші клопоти з волоссям, які повстають внаслідок свербачки на голові і малого лишаю покінчилися при правильнім уживанні того задивляючого препарату.

Не дозвольте, щоб і стан вашого волосся погіршився, коли не вживатимете ТРАЙСАНА. Тепер маємо його в обмеженій кількости і його можна дістати по спеціяльній ціні, коли пішлете поштою повідомлення до Trysan Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звідти пішлють вам два три-долярові ящики за $5, а це є знижка на $1 з звичайної ціни. (Коли посилається за післяплатою С. О. D. — тоді додається ще за поштову доставу).

Імя _____

Адреса _____

Місто _____ Стейт _____

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в неділю, 19. березня, в годині 4. пополудні, в У. Н. Домі. Просимо всіх членів і членець прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. — В. Бутковський, рек. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 7 ввечір. В неділі від 11 рано до 1 пополудні.

ІНТЕРЕСНЕ ДЛЯ

МУЖЧИН

Молодечих радощів бракує часто мужчинам перетомленим, вичерпаним зі сил або нервозним. У деяких випадках завважили, що недостача належних або вистачальних вітамінів в щоденних стравах була причиною недостачі енерґії або бадьорости. Це було причиною, що мужчини не мали радощів, якими вони з природи мали втішатися.

Важливими є звідомлення від таких, що зазнали незвичайного добродійства від нової вітамінової пігулки, званої TRI-X. Ця пігулка, як провірено, містить в собі мінімальну щоденну вимогу важливої вітамінової енерґії для кожної дорослої людини. Багато людей є просто здивованими, як оця сполука вітамінів стає в пригоді природі при витворюванні нової енерґії й життєздатности.

За окремою умовою читачі цеї газети можуть набути TRI-X, коли вишлють оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 91, Box 762, Peekskill, N. Y. Звідти пішлють їм негайно пачку за $3.50 відворотною поштою. Не треба посилати грошей — заплатіть просто листоноші при дорученні.

Імя _____

Адреса _____

Місто _____ Стейт _____

З. БЕРЕЗОВСКІ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

УПРАВИТЕЛЬ

BERRY FUNERAL HOME, Inc.

525 East 6th Street,

New York 9, N. Y.

Phone ALgonquin 4-5746

Дві нові в модерним кольоніяльнім стилю каплиці.

Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці маєткового стану.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребами по ціні так низькій як ___ $150

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

РЕКОРДИ ДО ҐРАМОФОНУ

ЯКИХ ЩЕ НЕ БУЛО В АМЕРИЦІ.

Нові, гарні, чудові, яких не можна наслухатись.

ХРИСТОС ВОСКРІС. — АНГЕЛ ВОПІЯШЕ. Хор. _____$ 79
ХЕРУВИМСЬКА ПІСНЯ. — ЕКТЕНІЯ. (Зо Служби Божої) 1.25
ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ, з акомп. орхестри (3 рекорди) 3.15
БАНДУРИСТИ (4 рекорди) награні в краю _____ 4.20
ОЙ НЕ ШУМИ ЛУЖЕ Козловського. **ТА НЕ ЖАЛЬ, Гришка ЧУЄШ БРАТЕ МІЙ. ОЙ У ЛУЗІ.** Хор (3 рекорди) _____ 2.25

ВСІ 12 РЕКОРДІВ (вони дуже гарні) ЗА $10.00.

Замовлення посилайте (Моней Ордером, або десятку в реґістрованім листі). Адресуйте:

SURMA, 11 East 7th Street, New York 3, N. Y.

Comfortable air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2298. Мстивий крок д-ра Зі.

Коли Тарзан і його могутні союзники зблизилися до фронту дому д-ра Зі...

...збитий з пантелику науковець зібрав своїх прислужників коло задніх дверей.

Відвернувшися на хвилину, він вхопив свічку зі стіни...

...і кинув її до лябораторії, наповненої хемічними сполуками.